

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1968/2506

อัยการจังหวัดนครราชสีมา โจทก์ นายถวิล แก้วกันยา จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 360, ป.อ. มาตรา 67, ป.อ. มาตรา 229, ป.อ. มาตรา 368, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.ที่ดิน มาตรา 108, พ.ร.บ.ปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 มาตรา 122

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อจำเลยรับว่าได้ขุดทำนบซึ่งบุคคลใช้เป็นทางสาธารณะขาดออกกว้าง 7 วา ยาว 5 วาจริง แต่ต่อสู้ว่าไม่ได้ทำให้ทางสาธารณะเสียหายและไม่เป็นอันตรายต่อการจราจร ดังนี้ ทำนบซึ่งใช้เป็นทางสัญจรไปมานี้ เป็นทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ เมื่อจำเลยทำการขุดในลักษณะดังกล่าวข้างต้น ถือได้ว่าจำเลยทำให้เสียหายย่อม มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360 ส่วนที่จะผิดตามมาตรา 229 ด้วยหรือไม่นั้น เมื่อข้อเท็จจริงได้ความจากพยานโจทก์เพียงว่าราษฎรไม่อาจเดินหรือใช้เกวียนบนทำนบนี้ได้ก่อนที่จะถมให้กลับคืนโดยไม่ปรากฏว่ามีลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรแต่อย่างใด ต้องถือว่าจำเลยได้ทำแต่เพียงให้ทางเสียหายใช้การไม่ได้ไปชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น จำเลยจึงไม่ผิดตามมาตรา 229 ด้วยข้อที่จำเลยอ้างว่าจำเลยขุดทำนบเสียหายก็เพื่อระบายน้ำออกจากนาจำเลย มิฉะนั้นน้ำจะท่วมข้าวของจำเลยตายหมดนั้น ไม่พอจะก่อให้เกิดสิทธิอันเป็นความจำเป็นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 67 ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบังอาจขุดทำลายทำนบกั้นน้ำหนองขุนซึ่งติดต่อกับที่ของจำเลยชำรุดเสียหายขาดออกกว้าง 7 วา ยาว 5 วา ในลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่การจราจรของประชาชนและเกวียนและทำให้ทำนบเสื่อมสภาพเพราะเป็นทำนบใช้กั้นน้ำหนองขุนและใช้เป็นทางเดินสาธารณะประโยชน์ไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ และได้บังอาจทำรั้วลวดหนามรูกล้ำเข้าไปในหนองขุนอันเป็นหนองสาธารณะประโยชน์และได้ยึดถือครอบครองที่ที่จำเลยรูกล้ำเป็นเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่เศษ และได้ฝังท่อน้ำไม้แก่นในตัวทำนบดังกล่าวโดยจำเลยไม่มีสิทธิครอบครอง และมีได้รับอนุญาตนายเฉลิมปลัดอำเภอรักษาการแทนนายอำเภอบัวใหญ่ออกคำสั่งให้จำเลยรื้อลวดหนามและท่อน้ำไม้แก่นออกจำเลยทราบคำสั่งแล้วไม่ปฏิบัติตาม ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 229, 360, 368 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 พระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457 มาตรา 122 จำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้องโจทก์โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ว่าจำเลยมีความผิดฐานทำให้ทำนบสาธารณะเสียหายเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 229, 360 ลงโทษปรับจำเลยตามมาตรา 229 ประกอบมาตรา 90 เพียงบทเดียวจำเลยฎีกาศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยรับว่าได้ขุดทำนบซึ่งบุคคลใช้เป็นทางสาธารณะขาดออกกว้าง 7 วา ยาว 5 วาจริง แต่ต่อสู้ว่าไม่ได้ทำให้ทางสาธารณะเสียหายและไม่เป็นอันตรายต่อการจราจร ทำนบซึ่งใช้เป็นทางสัญจรไปมานี้เป็นทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ เมื่อจำเลยทำการขุดถือได้ว่าจำเลยทำให้เสียหายมีความผิดแล้ว แม้จะได้ความว่ามีการถมทำให้คืนดีดั้งเดิมแล้วก็ดี จำเลยหาพ้นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360 ไม่ได้และไม่ได้ว่าจำเลยอ้างว่าจำเลยไม่ได้ทำให้เกิดอันตรายแก่การจราจรนั้น ข้อเท็จจริงได้ความจากพยานโจทก์เพียงว่าราษฎรไม่อาจเดินหรือใช้เกวียนบนทำนบนี้ได้ก่อนที่จะถมให้กลับคืนดี ได้ความ

เพียงเท่านี้ไม่ปรากฏว่ามีลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรแต่อย่างใด ต้องถือว่าจำเลยได้ทำแต่เพียงให้ทางเสียหายใช้การไม่ได้ไปชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น จำเลยจึงไม่ควรมีความผิดตามมาตรา 229 ด้วยจำเลยต่อสู้ข้อหนึ่งว่า ที่จำเลยชุดทำงานบรายนี้นี้ก็เพื่อระบายน้ำออกจากนาจำเลย มิฉะนั้นน้ำจะท่วมข้าวของจำเลยตายหมด เป็นการกระทำความผิดด้วยความจำเป็น จำเลยไม่ต้องรับโทษนั้น ศาลฎีกาเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่จำเลยอ้างนี้ไม่พองจะก่อให้เกิดสิทธิอ้างเป็นความจำเป็นตามมาตรา 67 ได้เพราะพฤติการณ์ยังไม่อยู่ในที่บังคับหรือภายใต้อำนาจ ซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขึ้นได้และยังไม่ใช้กรณีที่ต้องกระทำเพื่อให้พ้นจากอันตรายที่ใกล้จะถึง ฯลฯ และขณะนั้นก็ไม่ปรากฏว่าข้าวในนาของผู้คนที่ใกล้เคียงกับนาจำเลยจะถึงกับต้องเสียหายอย่างจำเลยอ้าง จำเลยจึงต้องมีความผิดจำเลยจะว่าได้กระทำความผิด เพราะความจำเป็นนั้นยังไม่ได้พิพากษาแล้วว่า จำเลยมีความผิดบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360

องค์คณะ

ยุติ อาตมียะนันท์ · การุณย์นราทร · ห้วน ประชาบาล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1968/2506>